

Sundbyberg 2017-04-18

Statsråden
Åsa Regnér
Alice Bau Kuhnke

Uttalande angående översyn av förordningen om stöd till handikapporganisationer

Handikappförbunden, med våra 39 medlemsförbund, är en intressepolitisk aktör som på ett konstruktivt sätt vill bidra till samhällsutvecklingen.

Den 18 maj byter vi namn till Funktionsrätt Sverige

I slutet av förra året beslutade barn-, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér att ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över regelverket och inriktningen som nuvarande stöd till handikapporganisationer har. Utredningen är en snabbutredning som ska vara klar redan i mitten av december. Inom vår rörelse är vi djupt oroliga över förutsättningarna för denna översyn.

Direktivet säger visserligen att "stödet till funktionshinderorganisationerna ska främja demokrati och delaktighet, med respekt för jämställdhet och människors lika värde", men resten av beställningen går i en helt annan riktning.

Motivet för översynen sägs bland annat vara:

att antalet organisationer som uppfyller kriterierna för att få bidrag har ökat kraftigt

att behoven hos organisationerna skiljer sig allt mer åt

att kriterierna för stödet är otydliga då det täcker in både patientorganisationer och funktionshindervisorganisationer

att det begränsade statsstödet gör det allt svårare för funktionshindervisorganisationerna att driva både intressepolitiskt arbete och tillgodose medlemmarnas behov, samtidigt som brukarperspektivet efterfrågas allt mer av kommun och landsting

Av detta skulle man lätt kunna få uppfattningen att det behövs mer pengar för att täcka upp behoven, men så är det inte. Det framgår

tydligt att förslaget ska ha de nuvarande ekonomiska ramarna som utgångspunkt.

Det nuvarande regelverket gav upphov till stora spänningar organisationerna emellan innan det infördes 2005. Det slutgiltiga förslaget som kom att gälla består av fem olika delar; grundbidrag, medlemsbidrag, föreningsbidrag, merkostnadsbidrag och medel för samarbete. Uppdelningen utjämnade skillnaderna mellan olika organisationer och har så småningom vunnit allmän acceptans. Handikappförbunden har istället fokuserat på frågor såsom indexuppräknings och kompensation för tillkommande organisationer. Inget av detta har dock hörtsammats.

Den pågående översynen har drivits fram av departementet och Socialstyrelsen, utan samråd med oss som är aktiva i organisationerna. I linje med detta flaggar man också för en ökad statlig styrning över bidraget. I en planerad enkät säger man att ett alternativ kan vara bidrag i form av projektstöd.

Det statliga bidraget är viktigt för våra organisationers möjlighet att fullfölja vårt gemensamma samhällsuppdrag om ökad delaktighet och inflytande över funktionshinderspolitiken för våra respektive medlemsgrupper. I artikel 4:3, Funktionsrättskonventionen formuleras vårt åtagande så här:

"I utformning och genomförande av lagstiftning och riktlinjer för att genomföra denna konvention och i andra beslutsfattande processer angående frågor som berör personer med funktionsnedsättning ska konventionsstaterna nära samråda med och aktivt involvera personer med funktionsnedsättning, däribland barn med funktionsnedsättning, genom de organisationer som företräder dem."

Vi vill se en bidragskonstruktion som ger en tryggad ekonomi för vår rörelse som en helhet. Vi finner det stötande att andra, utan vår medverkan, ska bedöma vår representativitet och legitimitet. Ingen kommer på tanken att göra motsvarande bedömning av exempelvis de politiska partiernas representativitet, baserat på medlemssiffror.

Myndigheternas behov av att styra över inriktningen på våra organisationer går stick i stäv med såväl nationella som internationella mål att involvera personer med funktionsnedsättning i beslutsfattande på alla nivåer. En succesiv urholkning av den nationella nivåns

förutsättningar i form av ett sänkt bidrag minskar de facto brukarinflytandet. Det är en oacceptabel demokratiförlust.

Vi kräver att:

- Direktiven skrivs om med det tydliga syftet att säkerställa delaktighet och inflytande i funktionshinderpolitiken för våra medlemsgrupper
- Bidraget säkras via inflationsuppräkning och kompensation för nya tillkommande organisationer
- Eventuellt nya regler värnar om organisationernas frihet att utforma sin verksamhet utan projekttvång, utan ökad statlig styrning och sänkt trygghet för medlemsförbunden
- Folkörelsetanken med demokratiskt uppbyggda medlemsorganisationer värnas

Detta uttalande har diskuterats på Handikappförbundens ordförandemöte 21 mars

Med vänliga hälsningar

Stig Nyman
Ordförande Handikappförbunden